WIKIPEDIA

Lingua ulannisa

Dâ Wikipedia, la nciclupidìa lìbbira.

La **lingua ulannisa** (nomu nativu: *het nederlands*) è la lingua chi si parra nta l'Ulanda (nzèmmula câ lingua frisuni) e parti dû Belgiu, spiciarmenti ntô nord (unni veni canusciutu comu lu **fiammingu** o *vlaams*). Cci sunnu armenu 25 miliuna di parranti. S'attròvanu autri cumunitati nichi pi l'autri parti dû munnu chi pàrranu l'ulannisi, p'asempiu, ntê Stati Uniti, ntô Surinami e in Australia.

Nederlands (Ulannisi)	
Parratu 'n:	Antilli Ulannisi, Belgiu (Fiandri), Paisi Vasci, Surinami, Francia (minuranza nazziunali ntê Fiandri francisi), Girmania (Bassa Renania), Stati Uniti, Australia, Canada e Nova Zilanna
Pirsuni:	circa 23 miliuna
Classìfica:	-
Famigghi linguìstichi:	Lingui indoeuropei Girmànichi Occidintali ***Ulannisi***
Lingua ufficiali	
Paisi:	Antilli Ulannisi, Belgiu (Fiandri), Paisi Vasci, Surinami, Unioni Europea
Rigulata di:	*Nederlandse Taalunie* (Unioni dâ Lingua Ulannisa)
Classificazzioni	
ISO 639-1	nl
ISO 639-2	(B)dut, (T)nld
ISO 639-3	nld
SIL	DUT

Lu nomu «ulannisi» è tanticchia mpricisu nta nu senzu linguìsticu strittu, picchì ntâ lingua urigginali, la palora *Hollands* rifirisci ô dialettu, spicificamenti: *Nord Hollands* e *Zuid Hollands*, o l'ulannisi sittintriunali e l'ulannisi miridiunali. 'N ogni casu, la lingua ufficiali si basa supra lu dialettu dû nord, unni s'attrova citati mpurtanti comu Amsterdam.

È na lingua girmànica chi pi tanti rispetti s'assumigghia la lingua tudisca e la lingua nglisi. Nfatti, doppu la lingua frisuni, l'ulannisi è la lingua ca s'abbicina di cchiù ô nglisi. Nutati st'asempî:

- Ulannisi - Nglisi - Sicilianu:
- *Ik wil een appel eten* - *I want to eat an apple* - Vogghiu manciari nu pumu.
- *Hij zal morgen thuis komen* - *He shall come home tomorrow* - Iddu veni â casa dumani.
- *Zij kan niet slapen* - *She cannot sleep* - Idda nun pò durmiri.
- *Mijn hand is aan het einde van mijn arm* - *My hand is at the end of my arm* - La mè manu s'attrova â fini dû mè vrazzu.

L'Afrikaans è na lingua chi si parra nta l'Africa dû Sud chi si sviluppau di l'ulannisi ntô sèculu XVII.

Ìndici

Pronomi e li verbi ausiliari

Verbu èssiri, tempu prisenti

Zijn [sein] (la «z» 'n ulannisi rapprisenta la /s/ sunanti)

Ik **ben** - Ju sugnu
jij **bent** [jei] - tu sì (la prununza dâ «j» si senti pricisamenti comu veni prununzata ntô sicilianu)
hij, zij, het **is** [hei, sei, ət] - iddu/idda è (*het* rapprisenta lu pronomu nèutru)
wij **zijn** [vei sein] - nuiàtri semu
jullie **zijn** [julli sein] - vuàutri siti
zij **zijn** [sei sein] - iddi sunnu

Verbu aviri, tempu prisenti

Hebben [hebbən]

Ik **heb** [hep] - Ju haju
jij **hebt** [hept] - tu hai
hij **heeft** [hehft] - iddu havi
wij **hebben** - nuiàtri avemu
jullie **hebben** - vuàutri aviti
zij **hebben** - iddi hannu

Lijami di fora

- Taalunie (http://taalunieversum.org/taalunie/) istituzzioni di lingua ulannisi]]
- Nederlands (http://www.davidebianchi.net/nederlands/index.html) Lizzioni d'ulannisi